

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bt.III.1.929/2017/7.

A határozat szintje: törvényességi jogorvoslat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr. előadó bíró
Dr. Kónya István bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2018. február 20.

Az ügy tárgya: testi sértés vétsége és más
bűncselekmények

Terhelt(ek): fk. terhelt

Első fok: Kalocsai Járásbíróság, 1.Fk.138/2016/37., ítélet,
tárgyalás, 2017.június 14-én kelt és ugyanekkor
jogerős

Az indítvány előterjesztője: a legfőbb ügyész

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a testi sértés vétsége és más bűncselekmények miatt fk. terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálvá megállapítja, hogy a Kalocsai Járásbíróság 1.Fk.138/2016/37. számú ítéletének a Ráckevei Járásbíróság 4.B.661/2013/37. számú ítélete próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyező és a próbára bocsátást megszüntető rendelkezése, továbbá a halmazati büntetésnek a próbára bocsátással érintett cselekményre történő hivatkozása törvénysértő.

Az eljárás során felmerült 6.790 (hatezer-hétszázkilencven) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak és fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

- [1] A Kalocsai Járásbíróság mint fiatalkorúak bírósága a 2017. június 14. napján tartott tárgyaláson meghozott és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 1.Fk.138/2016/37. számú ítéletével a Ráckevei Járásbíróság 4.B.661/2013/37. számú ítéletének próbára bocsátó rendelkezését - az abban az ügyben II. rendű - fiatalkorú terhelt vonatkozásában hatályon kívül helyezte és a próbára bocsátást megszüntette.
- [2] Fiatalkorú terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - testi sértés vétségében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], zaklatás vétségében [Btk. 222. § (2) bekezdés b) pont], 4 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - becsületsértés vétségében [Btk. 227. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés be) pont]. Ezért, valamint a próbára bocsátással érintett társtettesként elkövetett lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (4) bekezdés b/1) pont] és lopás vétsége [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és i) pont] miatt - halmazati büntetésül - tíz hónap szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását egy év hat hónap próbaidőre felfüggesztette és megállapította, hogy a terhelt a próbaidő alatt pártfogó felügyelet alatt áll. A szabadságvesztést végrehajtása esetére fiatalkorúak fogházában rendelte végrehajtani azzal, hogy a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá az eljárás során felmerült bűnügyi költségről és a lefoglalt bűnjelről.
- [3] A jogerős ítélet történeti tényállása szerint a fiatalkorú terhelt a terhére megállapított bűncselekményeket 2015. szeptember 15. és 2016. június 22. napja között valósította meg. Az ítélet egyúttal a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást is tartalmazza.
- [4] A próbára bocsátással érintett ügyben az I. rendű terhelt tekintetében, védelmi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2016. május 12. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 3.Bf.992/2015/17. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett I. rendű terhelt, és - a jogerő feloldása mellett - a fellebbezéssel nem érintett fiatalkorú II. rendű terhelt vonatkozásában is hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

II.

- [5] A bíróság jogerős ítélete ellen a legfőbb ügyész Fk.Bf.1570/2017. szám alatt terjesztett elő - a Be. 431. §-a szerint - jogorvoslati

indítványt a törvényesség érdekében. Azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 436. §-a alapján állapítsa meg, hogy a jogerős határozatnak a Ráckevei Járásbíróság 4.B.661/2013/37. számú ítélete próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyező rendelkezése, valamint a halmazati büntetés a hatályon kívül helyezett próbára bocsátással érintett társtettesként elkövetett lopás büntettére és lopás vétségére vonatkozó részében törvénysértő.

- [6] Indokai szerint a járásbíróság figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az ügyek egyesítésének elrendelését megelőzően a fiataalkorú terheltet próbára bocsátó jogerős ügydöntő határozatot - a jogerő feloldásával - a Budapest Környéki Törvényszék hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, ezért a Be. 265. § (2) bekezdésében írt törvényi feltételek az egyesítés időpontjában nem álltak fenn. A hatályon kívül helyezéssel a jogerős ügydöntő határozatnak a büntetőjogi felelősség megállapítására és a joghátrány kiszabására vonatkozó rendelkezései is hatályukat veszítették. Ebből következően olyan határozat, amely a Be. 330. § (4) bekezdése szerint a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezésére - és azzal összefüggésben a próbára bocsátás körébe eső bűncselekmények miatt halmazati büntetés kiszabására - vonatkozó kényszert teremtett volna, a fiataalkorú terhelt újabb büntetőügyének jogerős elbírálásakor nem létezett.
- [7] Ehhez képest eljárásjogilag törvénysértő volt a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezése, amely egyúttal törvénysértő ügydöntő határozat meghozatalát eredményezte. A bíróság az eljárási szabálysértés további jogi következményeként olyan bűncselekményeket vont az együttes elbírálás körébe, és olyan bűncselekmények miatt is szabott ki halmazati büntetést, amelyek miatt a fiataalkorú terhelt büntetőjogi felelősségének a megállapítása és próbára bocsátása meg sem történt.
- [8] Miután azonban a próbára bocsátást kimondó rendelkezés törvénysértő hatályon kívül helyezése fiataalkorú terhelttel szemben törvénysértő nemű vagy tartamú büntetést nem eredményezett, e törvénysértés miatt - arra is figyelemmel, hogy a Be. 416. §-ában felsorolt egyéb felülvizsgálati ok sem áll fenn - felülvizsgálati eljárásnak nincs helye, és ebben a kérdésben perújítás vagy a különleges eljárás sem folytatható.
- [9] Ehhez képest a próbára bocsátást kimondó rendelkezés jogerős határozattal történt törvénysértő hatályon kívül helyezése ellen csak a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatnak van helye.
- [10] A fiataalkorú terhelttel szemben a terhére rótt bűnhalmazat miatt egyébként is halmazati büntetést kellett kiszabni, s az így megállapított tíz hónapi, egy év hat hónap próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezésére és az azzal összefüggő kötelező halmazati büntetés kiszabására vonatkozó szabályok figyelmen kívül hagyása mellett is törvényes.

III.

- [11] A Kúria az ügyben a Be. 434. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.
- [12] A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatban foglaltakkal egyező tartalommal, a terhelt védője pedig ahhoz csatlakozva szólalt fel. A terhelt védője felszólalásában a kiszabott büntetés enyhítését is kérte.

IV.

- [13] A legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslata alapos.
- [14] A Be. 431. §-a alapján a legfőbb ügyész a bíróság törvénysértő és jogerős határozata ellen a Kúriánál a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be, feltéve, hogy a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható meg.
- [15] A Kalocsai Járásbíróság támadott ítélete jogerős, ekként rendes perorvoslattal nem támadható, továbbá ügydöntő határozat, viszont a kifogásolt törvénysértés más rendkívüli jogorvoslattal nem sérelmezhető, így felülvizsgálati indítvány benyújtására sem teremt alapot.
- [16] Ekként amiatt a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatnak van helye.
- [17] A legfőbb ügyész álláspontja érdemben is helytálló.
- [18] A Btk. 66. § (1) bekezdés b) pontja szerint a próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátottat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik.
- [19] A Be. 265. § (2) bekezdése szerint, ha a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt a próbára bocsátott ellen újabb eljárás indul, az ügyeket egyesíteni kell, és az újabb ügy elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság jár el. A Btk. 66. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetre a Be. 330. § (4) bekezdése azt írja elő, hogy ha a bíróság a terhelt bűnösségét a próbára bocsátás ideje alatt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi és halmazati büntetést szab ki, vagy fiatalkorúval szemben javítóintézeti nevelést is elrendelhet [Btk. 116. § (3) bekezdés].
- [20] Az ügy irataiból kitűnően a bűnügyi nyilvántartásból 2017. január 19. napján beszerzett adatok azt rögzítették, hogy a fiatalkorú terheltet korábban a Ráckevei Járásbíróság próbára bocsátotta, amelyre figyelemmel a Kalocsai Járásbíróság 2017. május 9. napján megkereste a Ráckevei Járásbíróságot annak közlése végett, hogy a próbára bocsátás megszüntetésre került-e. Az adatkérés időpontjában a büntettesek nyilvántartásában a fiatalkorú terhelt próbára

bocsátással zárult korábbi ügyére vonatkozó adat téves hatósági bejegyzés volt. Arra nézve ugyanis - a hatályon kívül helyezés folytán - a nyilvántartás feltételei már nem álltak fenn [2009. évi XLVII. törvény 8. § (2) bekezdés]. A Ráckevei Járásbíróság tájékoztatása ellenére az alapügyben nem került sor a Budapest Környéki Törvényszék hatályon kívül helyező végzésének beszerzésére.

- [21] A Kalocsai Járásbíróság a Ráckevei Járásbíróság 4.B.661/2013/37. számú ítéletében elrendelt próbára bocsátás megszüntetése miatt a Kalocsai Járásbíróságon 1.Beü.109/2017. számon iktatott ügyet a Be. 265. § (2) bekezdése alapján az előtte folyamatban lévő ügghöz egyesítette, majd ügydöntő határozatában a próbára bocsátást kimondó rendelkezést a Be. 330. § (4) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátást megszüntette, és fiataalkorú terhelttel szemben a próbára bocsátással érintett cselekmények miatt is halmazati büntetést szabott ki.
- [22] Ehhez képest a Kalocsai Járásbíróság figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az ügyek egyesítésének elrendelését megelőzően a fiataalkorú terheltet próbára bocsátó jogerős ügydöntő határozatot - a jogerő feloldásával - a Budapest Környéki Törvényszék hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, ezért a Be. 265. § (2) bekezdésében írt törvényi feltételek az egyesítés időpontjában nem álltak fenn.
- [23] A hatályon kívül helyezéssel a jogerős ügydöntő határozatnak értelemszerűen a büntetőjogi felelősség megállapítására és a joghátrány kiszabására vonatkozó rendelkezései is hatályukat veszítették a fiataalkorú terhelt esetében is. Ebből következően olyan ügydöntő határozat, amely a Be. 330. § (4) bekezdése szerint a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezésére - és azzal összefüggésben a próbára bocsátás körébe eső bűncselekmények miatt halmazati büntetés kiszabására - vonatkozó anyagi jogi kényszert teremtett volna, a fiataalkorú terhelt újabb büntetőügyének jogerős elbírálásakor már nem létezett. Megjegyzi a Kúria, hogy ez a ténybeli helyzet nem csupán az elbírálás és a bűnügyi nyilvántartásból való lekérdezés (2017. január 19.), hanem valójában már az alapügy bírósághoz érkezésének (2016. július 12.) időpontjában adott volt.
- [24] Ekként a Kúria a Be. 436. §-a alapján megállapította, hogy a Kalocsai Járásbíróság 1.Fk.138/2016/37. számú ítéletének a Ráckevei Járásbíróság 4.B.661/2013/37. számú ítélete próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyező és a próbára bocsátást megszüntető rendelkezése, továbbá a halmazati büntetésnek a próbára bocsátással érintett cselekményre történő hivatkozása törvénysértő.
- [25] A fiataalkorú terhelt esetében a terhére rótt bűncselekmények miatt - a próbára bocsátás megszüntetése nélkül is - a Btk. 81. § (1)-(3) és a 123. § (1) bekezdése alkalmazásával kiszabott halmazati büntetés törvényes.
- [26] Az elbírált cselekmények jellegére, többszörös halmazatára, a folytatólagos elkövetésre is tekintettel a büntetési célok elérését

az eljáró bíróság által kiszabott büntetés biztosítja, annak enyhítésére nincs törvényi indok.

- [27] Végül rámutat a Kúria arra, hogy a büntettek nyilvántartási rendszerébe való bejegyzés [2009. évi XLVII. törvény 7. § a) pont, 8. § (2) bekezdés] nem konstitutív hatályú, vagyis a büntetőjogi felelősségre, a kiszabott büntetésre vagy alkalmazott intézkedésre vonatkozó tényeket nem a nyilvántartásba való bejegyzés (vagy törlés), hanem a bíróság jogerős határozata keletkezteti (2009. évi XLVII. törvény 10. §). Ily módon nyilvánvalóan téves a valós – és a bíróság hivatalos tudomása szerinti – tények figyelmen kívül hagyásával ezzel ellentétes értelmet tulajdonítani a Btk. 97. § (2) bekezdésének a próbára bocsátás megszüntetése anyagi és eljárásjogi előfeltételeinek fennállta körében.

V.

- [28] A 2018. február 20-án megtartott nyilvános ülésen a terhelt kirendelt védője a nyilvános ülésen való megjelenésére – és azzal kapcsolatban az áfa, illetve parkolási díjra is – figyelemmel kérte a díjának megállapítását.
- [29] Mindezekre tekintettel a Kúria a kirendelt védő díját a Be. 48. § (9) bekezdése alapján, a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. § (1), illetve (3) bekezdésére, 2. § (1) bekezdésére figyelemmel, az 1. § (2) bekezdésben utalt, Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 63. § (4) bekezdésében, valamint az általános forgalmi adót a 2007. évi CXXVII. törvény 82. § (1) bekezdésében meghatározott mértékben állapította meg.
- [30] A jogorvoslati eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 438. §-a alapján az állam viseli.
- [31] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
BÉ